

Народна банка Србије

PREGLJED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

16–20. decembar 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Decembar 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 20. 12. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.930,85	-1,99%	24,95%
Dow Jones Industrial	SAD	42.840,26	-2,25%	14,53%
NASDAQ	SAD	19.572,60	-1,78%	30,80%
Dax 30	Nemačka	19.884,75	-2,55%	19,16%
CAC 40	Francuska	7.274,48	-1,82%	-3,92%
FTSE 100	Velika Britanija	8.084,61	-2,60%	5,07%
NIKKEI 225	Japan	38.701,90	-1,95%	16,78%
Shanghai Composite	Kina	3.368,07	-0,70%	15,40%

Izvor: Bloomberg.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0429	-0,64%	-5,07%	USD/EUR	0,9589	0,65%	5,35%
EUR/GBP	0,8274	-0,51%	-4,62%	USD/GBP	0,7934	0,14%	0,48%
EUR/CHF	0,9305	-0,67%	-1,30%	USD/CHF	0,8923	-0,02%	3,97%
EUR/JPY	162,77	0,90%	4,15%	USD/JPY	156,07	1,55%	9,70%
EUR/CAD	1,4964	0,18%	2,33%	USD/CAD	1,4350	0,83%	7,80%

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.		nivo	promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	2,92%	-25,1	-98,3	4,30%	-30,0	-101,0	4,70%	0,0	-48,6	0,45%	0,8	-124,9
1M	2,80%	-7,0	-107,5	4,34%	-4,5	-101,9	4,71%	1,7	-48,9	0,80%	-11,0	-90,6
3M	2,77%	-7,1	-114,4	4,33%	-2,1	-103,3	4,66%	3,0	-55,4	0,91%	-5,8	-79,8
6M	2,62%	-1,5	-127,5	4,28%	1,6	-93,8	4,61%	8,5	-53,9	1,06%	-3,8	-64,6
12M	2,48%	7,9	-109,8	4,22%	8,8	-62,6	4,53%	18,6	-24,9	1,32%	-2,4	-12,8

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T1 2025 (u %)
Evropska centralna banka*	3,00	-0,25	12. 12. 2024.	30. 1. 2025.	2,50
Federalne rezerve SAD	4,25–4,50	-0,25	18. 12. 2024.	29. 1. 2025.	4,00–4,25
Banka Engleske	4,75	-0,25	7. 11. 2024.	6. 2. 2025.	4,50
Banka Kanade	3,25	-0,50	11. 12. 2024.	29. 1. 2025.	3,00
Narodna banka Švajcarske	0,50	-0,50	12. 12. 2024.	20. 3. 2025.	0,25

* Kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB.

Kurs EUR/USD

Tokom izveštajnog perioda evro je oslabio za 0,64% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0343 do 1,0534 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0362 do 1,0511 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedeljak nije bilo veće promene vrednosti kursa EUR/USD, pošto je glavni fokus tržišnih učesnika bio na sastanku FED-a, koji je usledio u toku nedelje. U toku dana objavljeni su podaci o PMI indeksima. Kompozitni PMI indeks za SAD, prema preliminarnim podacima za decembar, povećan je sa 54,9 na 56,6, a očekivan je blaži rast, na 55,1. Kompozitni PMI indeks za Nemačku povećan je sa 47,2 na 47,8, koliko je iznosio u novembru, dok se očekivao nešto manji rast (na 47,5). Kompozitni PMI indeks za zonu evra povećan je na 49,5, sa 48,3 (koliko je iznosio u novembru). Kurs EUR/USD dan je završio na nivou od 1,0511 američkih dolara za evro, što ujedno predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

U utorak je dolar ojačao prema evru, nakon objavljivanja podataka o maloprodaji u SAD, koji su ukazali na i dalje snažnu privrednu aktivnost. Maloprodaja u SAD u novembru je povećana za 0,7% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,6%, nakon rasta od 0,5% u oktobru (revidirano sa 0,4%). Maloprodaja bez volatilnih kategorija povećana je u novembru za 0,4% u odnosu na prethodni mesec, nakon pada od 0,1% u oktobru.

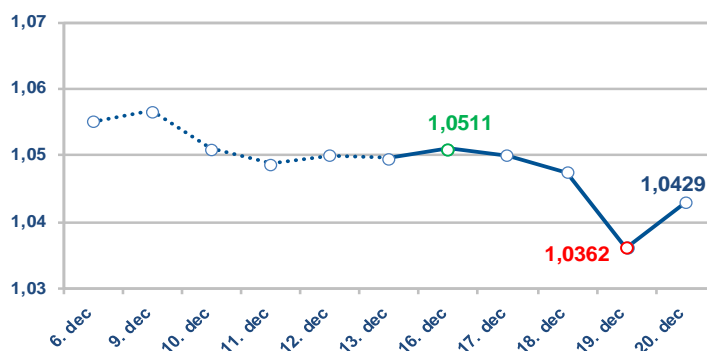
Tokom izveštajnog perioda evro oslabio prema američkom dolaru za 0,64%

U sredu je tokom dana nastavljeno jačanje dolara, usled pozicioniranja tržišnih učesnika pred sastanak FED-a.

Posle zatvaranja evropske sesije trgovanja, usledio je sastanak FED-a, nakon kojeg je dolar naglo ojačao prema evru. FED je na sastanku smanjio referentnu kamatnu stopu za 25 b.p., na raspon 4,25–4,50%. Na konferenciji za štampu nakon sastanka, predsednik FED-a Pauei izjavio je da će od sada biti malo verovatno da ponovno smanjenje kamatnih stopa usledi bez značajnog daljeg napretka u smanjenju inflacije. FED sada projektuje samo dva smanjenja kamatnih stopa sledeće godine, upola manje od četiri smanjenja, koliko je očekivano u septembarskim projekcijama.

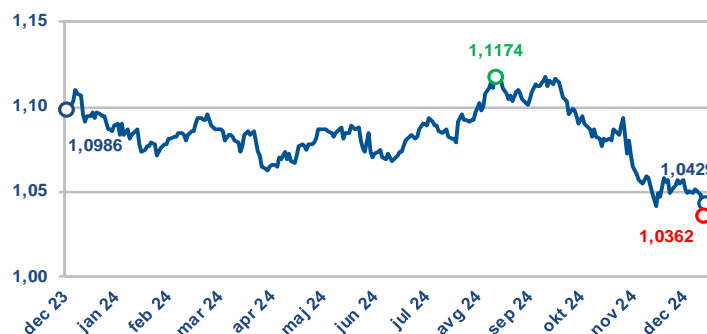
U četvrtak su objavljeni podaci o stopi rasta BDP-a u SAD, nakon čega je kurs EUR/USD zabeležio pad. Stopa rasta BDP-a u SAD, prema finalnoj proceni, u trećem tromesečju, iznosila je 3,1% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), dok se očekivalo da iznosi 2,8% (kao što je iznosila prema drugoj proceni), nakon 3,0%, koliko je iznosila u prethodnom tromesečju. Lična potrošnja je u trećem tromesečju povećana za 3,7%, iznad očekivanja (3,6%), čime je zabeležen najveći rast od početka 2023. godine, nakon što je u drugom tromesečju zabeležila rast od 2,8%. Kurs EUR/USD dan je završio na nivou od 1,0362 američka dolara za evro, što ujedno predstavlja najnižu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda

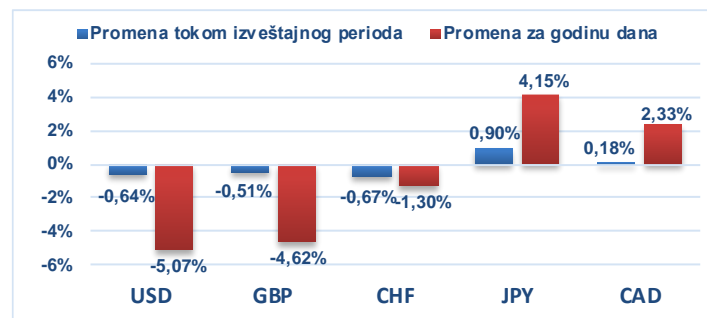
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana

Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama

Izvor: Bloomberg.

U petak je kurs EUR/USD zabeležio rast, usled objave podataka o inflaciji u SAD, koja je bila niža od očekivanja. Stopa rasta PCE deflatora u SAD u novembru iznosila je 0,1% u odnosu na prethodni mesec, ispod očekivanja i podatka iz prethodnog meseca (oba su iznosila 0,2%). Stopa rasta u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila je 2,4%, dok se očekivao rast od 2,5%, nakon rasta od 2,3% s kraja prethodnog meseca. Rast baznog PCE indeksa za poslednju godinu dana iznosio je 2,8% i bio je nepromenjen u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast na 2,9%.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0429 američkih dolara za evro.

Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD porasli su na delu krive dužem od jedne godine, dok su na najkraćim ročnostima (do šest meseci) blago smanjeni. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za 6,5 b.p., na 4,31%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za 12,5 b.p., na 4,52%.

Federalne rezerve završile su 2024. godinu trećim uzastopnim smanjenjem kamatnih stopa i jasnim signalom da su brige oko inflacije ponovo u centru pažnje. FED sada projektuje samo dva smanjenja kamatnih stopa sledeće godine, upola manje od onog što je očekivano u septembarskim projekcijama. Jači fokus na inflaciju predstavlja značajan zaokret u strategiji u odnosu na septembar, kada su zvaničnici FED-a smatrali da slabljenje tržišta rada predstavlja veći rizik.

FED je, na sastanku koji je završen 18. decembra, smanjio referentnu kamatnu stopu za 25 b.p., na raspon od 4,25–4,50%. Smanjenje aktive u okviru bilansa stanja FED-a nastavlja da se odvija prema ranije utvrđenom tempu. Na konferenciji za štampu nakon sastanka, predsednik FED-a Paul izjavio je da je odluka o smanjenju kamatnih stopa doneta veoma tesno. On je dodao da će od sada biti malo verovatno da ponovno smanjenje kamatnih stopa usledi bez značajnog daljeg napretka u dezinflaciji.

Projekcije rasta BDP-a, povećane su za 2024. i 2025. godinu, a blago smanjene za 2027. Za 2024. očekuje se rast BDP-a od 2,5% (prethodno 2,0%); za 2025. očekuje se rast BDP-a od 2,1% (prethodno 2,0%); za 2026. očekuje se rast BDP-a od 2,0%; za 2027. očekuje se rast BDP-a od 1,9% (prethodno 2,0%). **Projekcije inflacije (PCE)** povećane su za tekuću i naredne dve godine. Za 2024. očekuje se inflacija od 2,4% (prethodno 2,3%); za 2025. očekuje se inflacija od 2,5% (prethodno 2,1%); za 2026. očekuje se inflacija od 2,1% (prethodno 2,0%); za 2027. očekuje se inflacija od 2,0%.

FED na decembarskom sastanku smanjio kamatne stope za 25 b.p., na raspon 4,25–4,50%

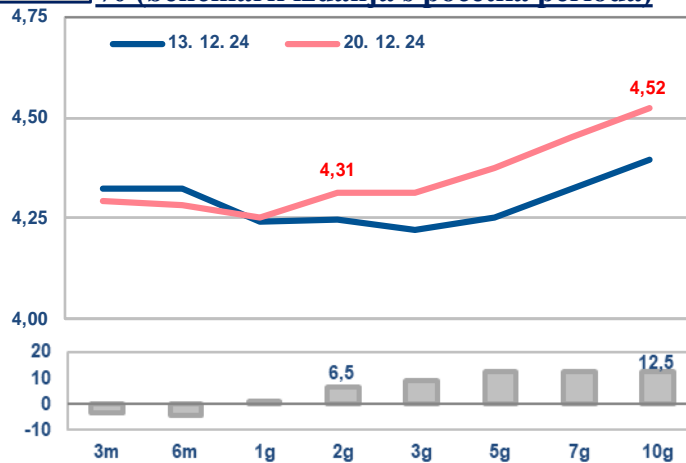
Stopa rasta PCE deflatora u SAD u novembru iznosila je 0,1% u odnosu na prethodni mesec, ispod očekivanja i podatka iz prethodnog meseca (oba su iznosila 0,2%). Stopa rasta u odnosu na isti mesec prethodne godine iznosila je 2,4%, dok se očekivao rast od 2,5%, nakon rasta od 2,3% s kraja prethodnog meseca. Godišnja stopa rasta baznog PCE indeksa iznosila je 2,8%, ispod očekivanja (2,9%), nakon 2,8% s kraja prethodnog meseca.

Kompozitni PMI indeks za SAD, prema preliminarnim podacima za decembar, povećan je sa 54,9 na 56,6, dok je očekivan blaži rast na 55,1. Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je sa 56,1 na 58,5, dok je očekivan pad na 55,8. Komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor smanjena je sa 47,9 na 46,0, dok je ukupan PMI indeks proizvodnog sektora smanjen sa 49,7 na 48,3.

Stopa rasta BDP-a u SAD, prema finalnoj proceni u trećem tromesečju iznosila je 3,1% u odnosu na prethodno tromesečje (anualizovano), dok se očekivalo da iznosi 2,8%, nakon 3,0%, koliko je iznosila u prethodnom tromesečju. Lična potrošnja u trećem tromesečju povećana je za 3,7%, iznad očekivanja (3,6%), nakon što je u drugom tromesečju zabeležila rast od 2,8%.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)

Izvor: Bloomberg.

■ promena (u baznim poenima)

1.10

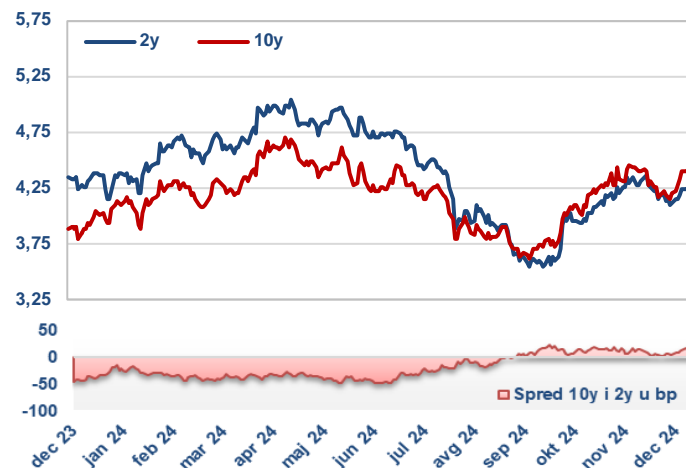
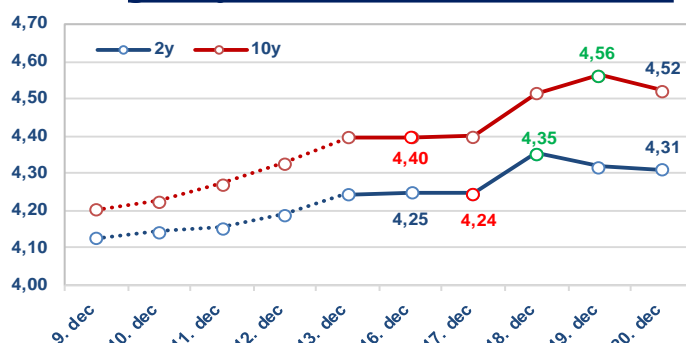
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta PCE deflatora, Y/Y	Nov.	2,5%	2,4%	2,3%
Kompozitni PMI indeks, preliminarno	Dec.	55,1	56,6	54,9
Stopa rasta BDP-a, anualizovano, finalno	T3	2,8%	3,1%	3,0%

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %

Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica ostali su gotovo nepromenjeni, dok su na najkraćim ročnostima (do tri meseca) snažno porasli usled pozicioniranja tržišnih učesnika pred kraj godine. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice smanjen je za oko 4 b.p., na 2,02%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 3 b.p., na 2,28%.

Fokus tržišnih učesnika tokom nedelje bio je usmeren na sastanak FED-a, kao i na ključne ekonomske podatke iz SAD, zone evra i Nemačke koji su objavljeni.

Kompozitni PMI indeks za zonu evra, prema preliminarnim podacima za decembar, povećan je sa 48,3 na 49,5 (očekivano 48,2). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je sa 49,5 na 51,4 (očekivano 49,5), a komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor smanjena je sa 45,1 na 44,5, čime se našla na najnižem nivou u prethodnoj godini dana. Ukupan PMI indeks proizvodnog sektora nepromenjen je u odnosu na prethodni mesec i iznosio je 45,2 (očekivano 45,3).

Kompozitni PMI indeks za Nemačku je, prema preliminarnim podacima za decembar, povećan sa 47,2 na 47,8 (očekivano 47,5). Komponenta koja se odnosi na uslužni sektor povećana je sa 49,3 na 51,0 (očekivano 49,3). Komponenta koja se odnosi na proizvodni sektor smanjena je sa 43,1 na 41,7, dok je ukupan PMI indeks proizvodnog sektora smanjen sa 43,0 na 42,5 (očekivano 43,1).

Kompozitni PMI indeks za zonu evra u decembru povećan na 49,5, očekivano 48,2

IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj u decembru je smanjen sa 85,6 na 84,7, dok se očekivalo da iznosi 85,5. S druge strane, komponenta procene trenutne situacije povećana je sa 84,3 na 85,1, dok se očekivao pad na 84,0. Komponenta očekivanja za narednih šest meseci smanjena je sa 87,0 na 84,4 (revidirano sa 87,2), dok se očekivao rast na 87,5.

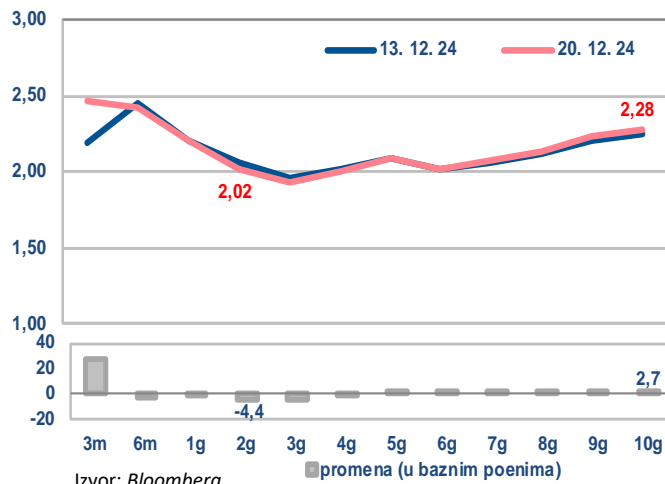
ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u decembru povećan je sa 7,4 na 15,7, dok se očekivalo da se smanji na 6,9. S druge strane, ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije za Nemačku smanjen je sa -91,4 na -93,1, čime se našao na najnižem nivou od maja 2020. godine, dok se očekivalo smanjenje na -92,6. **ZEW indeks ekonomskih očekivanja za zonu evra** u decembru je povećan sa 12,5 na 17,0, dok je ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije za zonu evra smanjen sa -43,8 na -55,0.

Indikator poverenja potrošača u zoni evra, prema preliminarnim podacima za decembar, smanjen je na -14,5, sa -13,8, koliko je iznosio u novembru, dok se očekivao nešto manji pad (na -14,0). Ovaj indikator se našao na najnižem nivou u prethodnih osam meseci, pre svega usled političkih tenzija u Nemačkoj i Francuskoj. **U EU indikator poverenja potrošača** je, prema preliminarnim podacima za decembar, takođe smanjen, sa -12,4 na -13,4.

Proizvođačke cene u Nemačkoj u novembru su povećane za 0,5% u odnosu na prethodni mesec, više od očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,2% u oktobru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su više za 0,1%, dok se očekivalo da budu niže za 0,3%, nakon što su krajem prethodnog meseca bile niže za 1,1%.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)

1.13

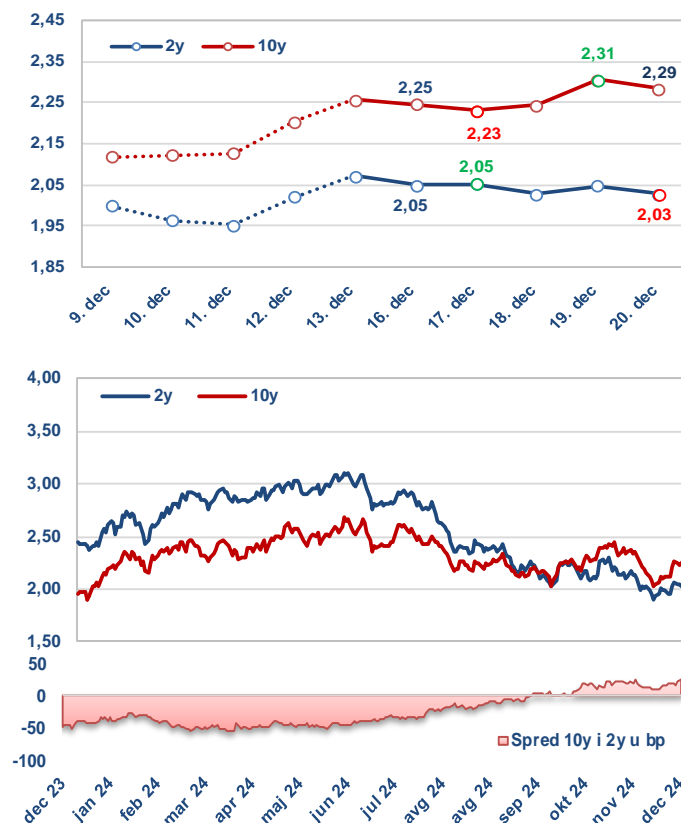
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Kompozitni PMI indeks za zonu evra, preliminarno	Dec.	48,2	49,5	48,3
ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku	Dec.	6,9	15,7	7,4
IFO indeks poslovne klime u Nemačkoj	Dec.	85,5	84,7	85,6

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %

II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1

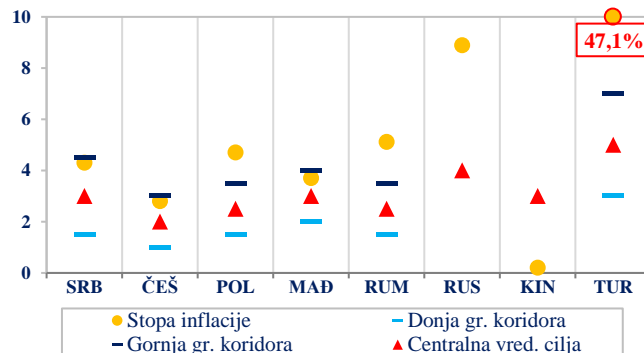
Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T1, %)*
Srbija (NBS)	5,75	-0,25	12. 9. 2024.	10. 1. 2025.	5,05
Češka (CNB)	4,00	-0,25	7. 11. 2024.	6. 2. 2025.	3,65
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	16. 1. 2025.	5,70
Mađarska (MNB)	6,50	-0,25	24. 9. 2024.	28. 1. 2025.	6,25
Rumunija (NBR)	6,50	-0,25	7. 8. 2024.	15. 1. 2025.	6,30
Turska (CBRT)	50,00	5,00	21. 3. 2024.	26. 12. 2024.	43,50
Rusija (CBR)	21,00	2,00	25. 10. 2024.	14. 2. 2025.	22,70
Kina (PBoC)	1,50	-0,20	24. 9. 2024.	-	-

Izvor: Bloomberg / * T1 2025. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2

Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)

Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Agencija za ocenu kreditnog rejtinga *Fitch Ratings* je 17. decembra, prilikom vanredne procene, promenila izgled za kreditni rejting Rumunije sa stabilnih na negativne, dok je kreditni rejting zadržan na nivou **BBB-**. Agencija je navela da su politička dešavanja u zemlji zahtevala odstupanje od standardnog kalendara i vanrednu reakciju. Ključni faktor ove odluke jeste povećana politička neizvesnost, a najpre poništeni rezultati prvog kruga predsedničkih izbora (dva dana uoči održavanja drugog kruga), kao i podeljen parlament uz jačanje podrške desničarskim partijama. *Fitch* očekuje da navedeno utiče negativno na fiskalnu konsolidaciju. Fiskalni deficit u ovoj godini očekuju na nivou 8,2% BDP-a (prethodno: 7,2%), a u 2025. i 2026. godini na nivou 7,5% i 6,8% BDP-a (dok je medijana u *BBB* regiji trenutno u proseku 3,2% za 2025–2026. godinu).

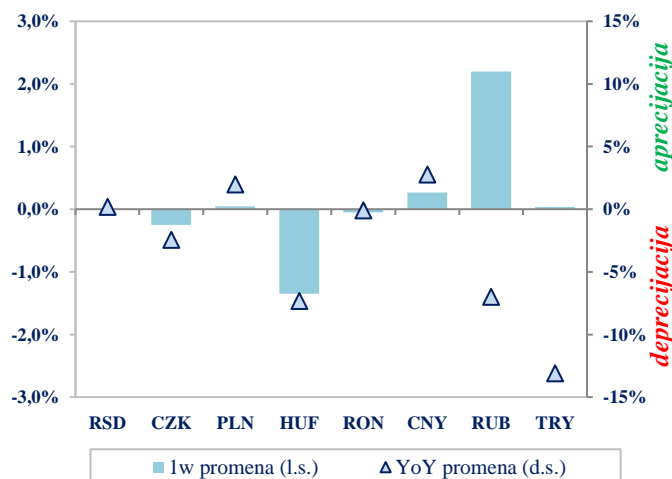
Centralna banka Mađarske je zadržala referentnu kamatnu stopu na nepromenjenom nivou od **6,50%**, u skladu sa očekivanjem analitičara. Referentna stopa nalazi se na nepromenjenom nivou od septembra, nakon njenog ukupnog smanjenja od 650 b.p. u periodu od oktobra 2023. do septembra 2024. godine. Banka navodi da su geopolitičke tenzije, nestabilnost tržišta i dugotrajni inflacioni rizici razlozi za zadržavanje referentne stope na nepromenjenom nivou.

Centralna banka Češke je zadržala referentnu stopu na nepromenjenom nivou od **4,00%**. Ovo je prva takva odluka od kraja prošle godine, nakon smanjenja stope na prethodnih osam sastanaka za ukupno 300 b.p. Odluka je u skladu sa očekivanjima tržišta. Guverner Aleš Míhl istakao je da je proces smanjenja stope inflacije (2,8% YoY u novembru) u ključnim komponentama potrošačke korpe, a posebno u sektoru usluga, i dalje u toku i da je iz pomenutih razloga doneta odluka o pauziranju ciklusa smanjenja kamatnih stopa.

Centralna banka Rusije je zadržala referentnu kamatnu stopu na nivou od **21,00%**, pri čemu je većina tržišnih učesnika očekivala povećanje stope za **200 b.p.**, nakon što je referentna stopa u oktobru povećana u pomenutom obimu. U saopštenju se navodi da su monetarni uslovi pooštreni znatno više nego što je bilo predviđeno, što stvara neophodne preduslove za nastavak procesa smanjenja stope inflacije (8,9% YoY u novembru) i njeno vraćanje na ciljani nivo (4,0% YoY). Banka je dodala i da će razmotriti potrebu za još jednim povećanjem referentne stope na narednom sastanku 14. februara.

2.3

Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru

Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4

Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	4,800	1,0	-145,0
Češka	3,910	-0,7	20,6
Poljska	5,720	4,4	79,9
Mađarska	6,513	32,0	77,4
Rumunija	7,468	42,1	116,2
Turska	27,900	-10,0	419,0
Kina	1,620	-6,1	-102,0

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (*Refinitiv*) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od **1,15%** i kretala se u rasponu od 2.592,66 do 2.652,18 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

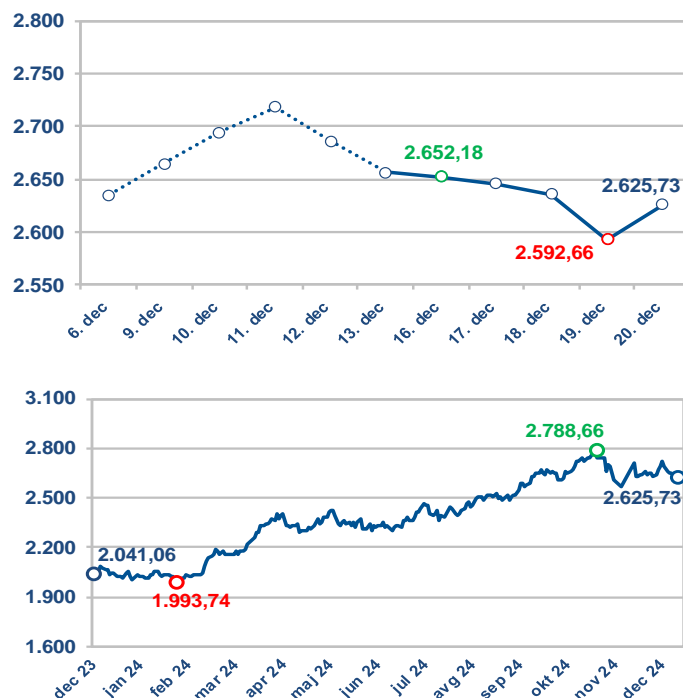
Na pad cene zlata do pred kraj izveštajnog perioda značajno su uticali sledeći faktori: smanjena tražnja za aktivom sigurnog utočišta nakon ublažavanja tenzija u Siriji i prihvatanjem primirja od strane Izraela i Hezbolaha; oprezan stav FED-a da će usporiti tempo smanjenja nivoa kamatnih stopa u 2025. kako bi se sagledali dosadašnji efekti uticaja na ekonomsku aktivnost i inflaciona očekivanja; rast vrednosti dolara i stopa prinosa na državne obveznice SAD, kao i postignuta saglasnost u Kongresu SAD da se usvoji plan tromesečnog privremenog finansiranja do 14. marta kako bi se sprečila blokada rada vlade krajem godine, uz prebacivanje buduće odluke o potrošnji novom predsedniku SAD Donaldu Trampu.

Cena zlata smanjena za 1,15% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.625,73 dolara po unci

Na ograničenje daljeg pada cene zlata značajno su uticali sledeći faktori: povećanje napetosti između Kine i Tajvana; tenzije između Rusije i Ukrajine; očekivanje tržišta da će FED na sastanku 18. decembra smanjiti nivo referentne kamatne stope za 25 b.p. (sa 4,75% na 4,50%); prognoze Svetskog saveta za zlato o rastu cene zlata 2025. godine ali sporijeg tempa, kao i vest o povećanom uvozu zlata u Indiju u novembru usled rasta tražnje zbog smanjenja carina i geopolitičkih tenzija.

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)

Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je pad cene nafte tipa **brent od 2,08%**, koja se kretala u rasponu od 72,88 do 73,91 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg*).

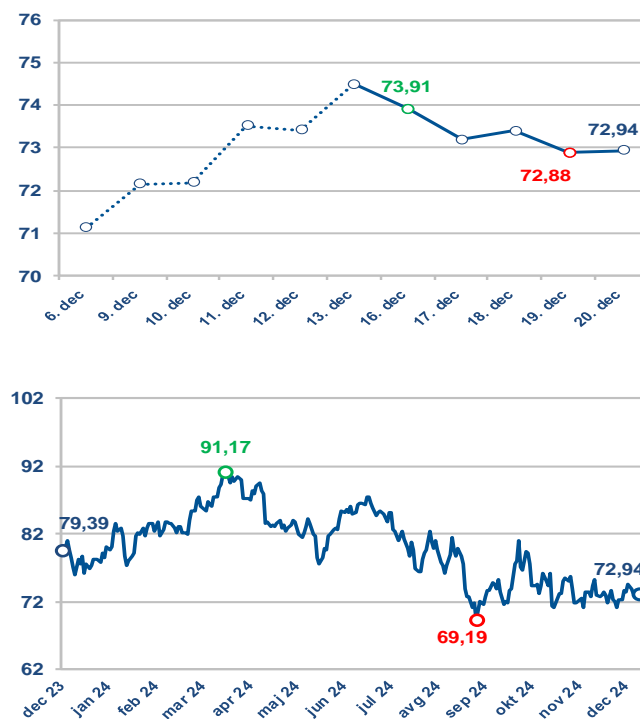
Na pad cene nafte tokom posmatrane nedelje uticali su sledeći faktori: smanjena zabrinutost oko rizika u snabdevanju nakon smirivanja stanja u Siriji i postignutog primirja između Izraela i Hezbolaha; zabrinutost oko tražnje za naftom u 2025. godini, posebno u Kini, najvećem uvozniku sirove nafte; oprezne najave FED-a i ECB-a da će usporiti tempo smanjenja nivoa kamatnih stopa u toku 2025; vest da će Kazahstan povećati proizvodnju nafte u 2025; rast vrednosti dolara; plan da se ubrza izdavanje dozvola za bušenje nafte i gasa u SAD izvršnom naredbom Trampa na inauguraciji 20. januara, što bi podstaklo razvoj domaće ponude nafte i gasa, kao i povećan broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije *Baker Hughes*.

Cena nafte zabeležila pad od 2,08% i na kraju posmatranog perioda iznosila 72,94 dolara po barelu

Na usporavanje daljeg pada cene nafte tokom posmatrane nedelje značajno su uticali: pretnje Trampove administracije u pogledu povećanja tarifa ako Evropa ne bude kupovala veće količine nafte i prirodnog gasa iz SAD; sankcije SAD prema više tankera i kompanija umešanih u trgovinu iranskom naftom, koje ometaju i protok nafte OPEC-a ka Kini; podaci o manjem nivou zaliha nafte u Indiji od očekivanog, kao i izveštaji Američke agencije za informacije o energetici (EIA) i Američkog instituta za naftu (API) o smanjenju zaliha sirove nafte u SAD.

3.2

Cena nafte tipa brent (USD po barelu)

Izvor: Bloomberg.